

Miljö- och energidepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Miljöinformation om drivmedel

**Remiss av promemoria från Statens energimyndighet,
Dnr M2017/01118/KI**

Stockholms Stad har uppmärksammat rubricerade remiss och konstaterar att ingen kommun eller kommunförbund har erbjudits att svara på remissen, trots att promemorian anför att : ”Många kommuner, landsting och företag har fattat beslut om att minska fossilberoendet och är i behov av dokumentation vid upphandlingar.” som ett skäl för att alls införa märkning.

Remisstiden är också så kort att Stockholms stad inte har möjlighet att behandla denna promemoria i ordinarie process utan måste svara med nedanstående tjänstemannayttrande, vilket kommer att noteras vid kommande nämndsammanträde den 14 november.

Miljöförvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen har under flera år framfört önskemål till regeringen om en klimatmärkning av drivmedel och det är därför mycket välkommet att regeringen nu föreslår detta.

Stockholms stad avser att bli helt fossilfri år 2040 och en märkning skulle underlätta mycket för Staden att premiera drivmedel med högre klimatprestanda i transportrelaterade upphandlingar.

En märkning på själva pumpen torde också kunna öka tankningen av E85 hos de dryga 40 000 E85-bilar som rullar i Stockholm.

Synpunkter på det exempel på märkning som Energimyndigheten redogör för i promemorian

Enligt miljöförvaltningens erfarenhet, tjänar en märkning två huvudsakliga syften

1. Att underlätta för konsumenten att tanka det mest miljöanpassade alternativet som dennes nuvarande fordon är godkänt för. I Stockholmsregionen rullar t.ex. drygt 40 000 E85-bilar som till största delen tankar bensin. Delvis har detta andra orsaker, då priset per km inte skiljer och bilföretagen ibland avråder från att enbart använda E85, men en tydlig märkning kan göra att användningen av det förnybara alternativet ökar. Även för biogasfordon kan en märkning göra att biogastankningen ökar.

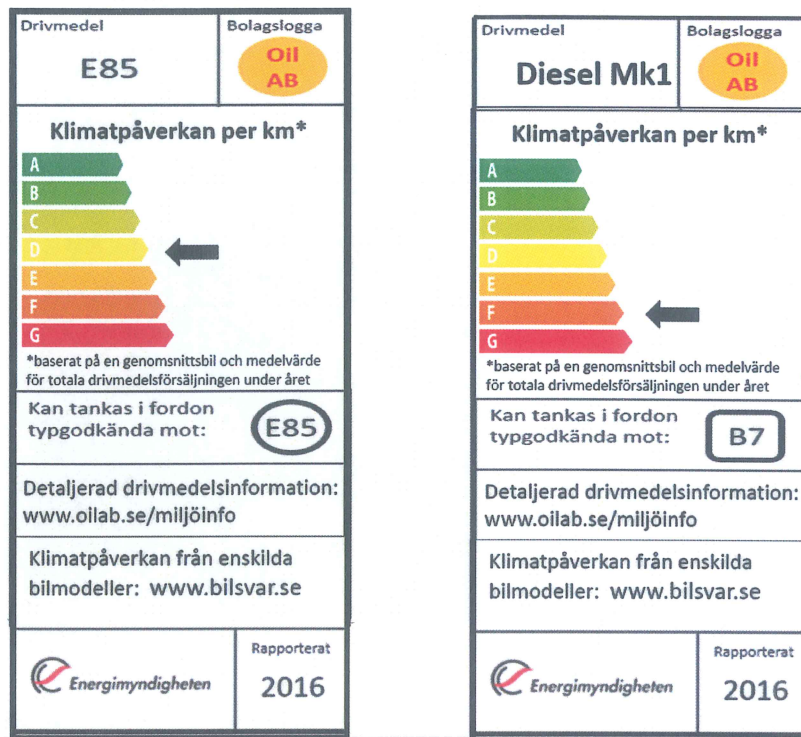
Beträffande låginblandade drivmedel så finns det ett konsumentintresse av att minska sin påverkan så mycket som möjligt, och i det fall olika företag kan tillhandahålla drivmedel med olika klimatprestanda är det viktigt att kunna upplysa om detta på ett trovärdigt och neutralt sätt.

2. Att informera bilister inför kommande bilbyte om vilka drivmedelsalternativ som ger minst klimatpåverkan. En sådan information måste finnas tillgänglig under lång tid för att inte drunkna i annan information som en bilköpare inhämtar vid själva bilköpet.

För att fylla bägge dessa krav är det viktigt att informationen är tillgänglig vid varje tankning och att den är tydlig och lättförståelig. Den bör därför sitta på pumpen.

För att ge en rättvisande bild, måste märkningen baseras på den sammanlagda klimatpåverkan som drivmedel och energianvändning ger i jämförbara fordon (Well-to-Wheel). Detta ges bäst som en enkel märkning av samma typ som energimärkningen. Detaljerad information för varje enskild bilmodell kan ges på exempelvis Konsumentverkets hemsida, samt frivilligt på respektive drivmedelsleverantörs hemsida.

Miljöförvaltningen föreslår därför att märkningen utformas enligt nedanstående exempel.

Klimatpåverkan per km baseras på Energimyndighetens årliga sammanställning av energianvändning per km för genomsnittliga bilar med olika drivmedel (se rapport ER 2017:12), tillsammans med bränslebolagens specifika utsläppsvärden för respektive drivmedel. Energimyndigheten måste även kalibrera skalan, dvs. bestämma vilka värden för CO_{2eq}/km som gäller för respektive färg. Eventuellt kan även själva utsläppsvärdet ingå i märkningen.

Denna modell gör att konsumenten snabbt kan jämföra den sammanlagda klimatprestandan för olika bränslen och drivlinor. Märkningen är lättförståelig och igenkännlig från energimärkningen och medför även att man slipper den pedagogiska svårigheten att ”Låg” (klimatpåverkan) står högst upp och ”Hög” längst ned. För detaljerad information om enskilda fordon föreslår Miljöförvaltningen att www.bilsvar.se eller motsvarande webbplats utvecklas, se nedan.

Även om det ur klimatsynpunkt inte finns anledning att redovisa ursprungsland vid pump, eftersom alla drivmedel bedöms efter samma hållbarhetskriterier, kan det däremot finnas kunder som vill avstå från t.ex. olja från diktaturer och det finns därför ingen anledning att motsätta sig ursprungsmärkning. Det är dock viktigt att inte överbelasta märkningen med så mycket information att klimatinformationen blir svår att ta till sig.

Ytterligare information om klimatprestanda

Miljöförvaltningen föreslår att även tavlorna som anger priset på respektive drivmedel färgkodas i samma färger som pumpen.

Drivmedel med hög inblandning av förnybar råvara

Stockholms Stad kräver redan idag tankning med 100 % förnybart i en stor del av upphandlingarna och många kommuner avser att följa detta exempel. Staden överväger även att pröva tillämpligheten av Miljöbalken 2 kap 4 § för att kräva att drivmedelsstationer för tunga fordon endast får sälja 100 % förnybart drivmedel. Flera kommuner förväntas i så fall följa detta exempel.

Detta innebär att det finns en ökande efterfrågan på att särskilja pumpar som levererar extra hög inblandning av förnybara drivmedel. För att undvika en förvirrande flora av bolagsegna eller lokala märkningar, förordar Miljöförvaltningen att regeringen i samband med föreslagna märkningsarbete även utarbetar en standardiserad märkning för drivmedel med hög inblandning av förnybar råvara.

Initialt kommer mängderna försålt drivmedel på dessa pumpar vara så små att de inte påverkar den sammanlagda inblandningen på massbalansnivå, men när försäljningsmängderna ökar finns anledning att överväga om drivmedelsleverantörerna bör särredovisa dessa kvaliteter.

Synpunkter på var detaljerad information om drivmedlen bör finnas

Det finns ett stort informationsbehov om miljö- och klimatdata hos bilköparna och när den relativt lättförståeliga miljöbilsdefinitionen riskerar att försvinna eller förlora i betydelse, är det ytterst angeläget att fortsätta tillhandahålla lättförståelig och neutral information som möjliggör jämförelser mellan olika bilars totala miljöprestanda. Denna information bör finnas samlad och lättillgänglig på en enda nationell webbplats. Energimyndigheten har redan idag tillgång till data från samtliga drivmedelsleverantörer samt energiförbrukning för genomsnittsbilar med olika drivlinor, medan Konsumentverkets webbplats Bilsvär (www.bilsvär.se) idag redovisar teknisk data för samtliga nya bilmodeller - dock inte well-to-wheel-värden eller värden för samtliga godkända drivmedel.

Någon av dessa myndigheter bör få i uppdrag att utveckla en webbplats där medborgarna kan jämföra miljö- och klimatprestanda för såväl olika fordonmodeller som drivmedel, inkl. drivmedel från olika leverantörer.

Stockholms Stad driver tillsammans med Malmö och Göteborg sedan 15 år webbplatsen www.miljofordon.se. Detta är idag den enda webbplats som redovisar såväl avgasrörsutsläpp som WTW-utsläpp för miljöfordonsklassade fordon i Sverige. Därutöver finns teknisk information, prisinformation, tankningskartor och -appar, kalkylverktyg för fleet managers etc. Webbplatsen är mycket högt rankad på Google för sökorden miljöbil och miljöfordon.

Genom driften av miljofordon.se har Miljöförvaltningen byggt upp ett stort kunnande om vilken information som efterfrågas av såväl privata bilköpare som företag och leasingfirmor och har stor erfarenhet av hur denna ska presenteras på ett pedagogiskt sätt. Denna kompetens bör tillvaratas, t.ex. genom att Miljöförvaltningen ingår i en rådgivande expertgrupp som utvecklar en nationell webbplats enligt ovan för samtliga bilmodeller i Sverige.

Även drivmedelsleverantörerna torde ha ett intresse av att informera om sina drivmedel, men det måste finnas en samlad, nationell webbplats som ger neutral och jämförande information.

Med vänlig hälsning